

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 2. marca 2023*

„Predhodno odločanje – Območje svobode, varnosti in pravice – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Direktiva 2014/41/EU – Evropski preiskovalni nalog – Člen 1(1) – Pojem ‚pravosodni organ‘ – Člen 2(c) – Pojem ‚odreditveni organ‘ – Nalog, ki ga davčna uprava izda brez potrditve s strani sodnika ali javnega tožilca – Davčna uprava, ki v okviru davčne kazenske preiskave prevzame pravice in obveznosti javnega tožilstva“

V zadevi C-16/22,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberlandesgericht Graz (višje deželno sodišče v Gradcu, Avstrija) z odločbo z dne 21. decembra 2021, ki je na Sodišče prispela 6. januarja 2022, v postopku za priznanje in izvršitev evropskega preiskovalnega naloga v zvezi z

MS,

ob udeležbi

Staatsanwaltschaft Graz,

Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Düsseldorf,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Jürimäe (poročevalka), predsednica senata, M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen in M. Gavalec, sodniki,

generalni pravobranilec: J. Richard de la Tour,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za MS J. Herbst, Rechtsanwalt,
- za avstrijsko vlado A. Posch, J. Schmoll in M.-T. Rappersberger, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

- za nemško vlado J. Möller, P. Busche, M. Hellmann in D. Klebs, agenti,
- za Evropsko komisijo S. Grünheid in M. Wasmeier, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 1(1), prvi pododstavek, in člena 2(c)(i) Direktive 2014/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (UL 2014, L 130, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru zahteve za izvršitev evropskega preiskovalnega naloga, ki ga je v zvezi z MS izdal Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Düsseldorf (finančni urad za davčne kazenske zadeve in davčne preiskave v Düsseldorfu, Nemčija) (v nadaljevanju: urad za davčne kazenske zadeve v Düsseldorfu), v Avstriji.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah od 5 do 8 Direktive 2014/41 je navedeno:
 - „(5) [...] je postalo jasno, da je obstoječi okvir za zbiranje dokazov preveč razdrobljen in zapleten. Zato je potreben nov pristop.
 - (6) V stockholmskem programu, ki ga je Evropski svet sprejel na zasedanju 10. do 11. decembra 2009, je Evropski svet menil, da bi bilo treba nadaljevati vzpostavljanje celovitega sistema za pridobivanje dokazov v čezmejnih primerih na podlagi načela vzajemnega priznavanja. Evropski svet je poudaril, da so obstoječi instrumenti na tem področju razdrobljeni in da je zato potreben nov pristop, ki bo temeljil na načelu vzajemnega priznavanja in hkrati upošteval prožnost tradicionalnega sistema medsebojne pravne pomoči. Zato je Evropski svet pozval, naj se vzpostavi celovit sistem, ki bo nadomestil vse obstoječe instrumente na tem področju, vključno z Okvirnim sklepom [Sveta] 2008/978/PNZ [z dne 18. decembra 2008 o evropskem dokaznem nalogu za namene pridobitve predmetov, dokumentov in podatkov za uporabo v kazenskih postopkih (UL 2008, L 350, str. 72)], ki bo v največji možni meri zajemal vse vrste dokazov ter vključeval roke za izvršitev in čim bolj omejil razloge za zavrnitev.
 - (7) Ta novi pristop temelji na enotnem instrumentu, imenovanem evropski preiskovalni nalog (EPN). EPN naj bi se izdajal za izvršitev enega ali več posebnih preiskovalnih ukrepov v državi, ki izvrši EPN (v nadaljnjem besedilu: država izvršiteljica), da bi se zbrali dokazi. To vključuje tudi pridobivanje dokazov, ki jih izvršitveni organ že ima.

- (8) Področje uporabe EPN bi moralo biti horizontalno in bi se torej moralo uporabljati za vse preiskovalne ukrepe, namenjene zbiranju dokazov. [...]"
- 4 Člen 1 te direktive, naslovljen „Evropski preiskovalni nalog in obveznost njegove izvršitve“, v odstavku 1, prvi pododstavek, določa:
- „Evropski preiskovalni nalog (EPN) je sodna odločba, ki jo izda ali potrdi pravosodni organ države članice (v nadaljnjem besedilu: država izdajateljica) zaradi izvedbe enega ali več posebnih preiskovalnih ukrepov v drugi državi članici (v nadaljnjem besedilu: država izvršiteljica) z namenom pridobitve dokazov v skladu s to direktivo.“
- 5 Člen 2 navedene direktive, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:
- „V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
- [...]
- c) ‚odreditveni organ‘ pomeni:
- i) sodnika, sodišče, preiskovalnega sodnika ali javnega tožilca, pristojnega v zadevnem primeru, ali
 - ii) kateri koli drug pristojni organ, ki ga določi država izdajateljica in deluje v posameznem primeru kot preiskovalni organ v kazenskem postopku, s pristojnostjo odreditve zbiranja dokazov v skladu z nacionalnim pravom. Poleg tega EPN, preden se ga pošlje izvršitvenemu organu in po preučitvi njegove skladnosti s pogoji za izdajo EPN iz te direktive, zlasti pogoji iz člena 6(1), potrdi sodnik, sodišče, preiskovalni sodnik ali javni tožilec države izdajateljice. Kadar je EPN potrdil pravosodni organ, se lahko ta organ šteje tudi za odreditveni organ za namene predložitve EPN.
- [...]"
- 6 Člen 4 iste direktive, naslovljen „Vrste postopkov, za katere se lahko izda EPN“, določa:
- „EPN se lahko izda:
- a) v zvezi s kazenskimi postopki, ki jih sprožijo pravosodni organi ali so lahko sproženi pred njimi, v zvezi z dejanjem, ki je kaznivo po nacionalnem pravu države izdajateljice;
 - b) v postopkih, ki jih sprožijo upravni organi v zvezi z dejanji, ki se kaznujejo po nacionalnem pravu države izdajateljice, ker predstavljajo kršitve pravnih pravil, in kadar je zoper odločitev mogoče sprožiti postopek pred sodiščem, ki je pristojno zlasti za kazenske zadeve,
 - c) v postopkih, ki jih sprožijo pravosodni organi v zvezi z dejanji, ki se kaznujejo po nacionalnem pravu države izdajateljice, ker predstavljajo kršitve pravnih pravil, in kadar je zoper odločitev mogoče sprožiti postopek pred sodiščem, ki je pristojno zlasti za kazenske zadeve, in
 - d) v zvezi s postopki iz točk (a), (b) in (c), ki se nanašajo na kazniva dejanja ali kršitve, za katere lahko pravna oseba odgovarja ali je lahko kaznovana v državi izdajateljici.“

- 7 Člen 33 Direktive 2014/41, naslovljen „Uradna obvestila“, v odstavkih 1 in 2 določa:
- „1. Do 22. maja 2017 vsaka država članica uradno obvesti [Evropsko] [k]omisijo o:
- a) organu ali organih, ki so v skladu z njenim nacionalnim pravom pristojni v skladu s točkama (c) in (d) člena 2, kadar je ta država članica država izdajateljica ali država izvršiteljica;
- [...]
2. Vsaka država članica lahko predloži Komisiji tudi seznam potrebnih dokumentov, ki bi jih potrebovala na podlagi člena 22(4).“
- 8 Obrazec v zvezi z evropskim preiskovalnim nalogom iz Priloge A k tej direktivi med drugim vsebuje rubriko K, v kateri mora biti med drugim navedena vrsta organa, ki je izdal evropski preiskovalni nalog, in sicer pravosodni organ ali kateri koli drug pristojni organ, kot je opredeljeno v pravu države izdajateljice. Ta obrazec vsebuje tudi rubriko L, v kateri morajo biti po potrebi navedeni podatki o pravosodnem organu, ki je evropski preiskovalni nalog potrdil.

Nemško pravo

- 9 Z dopisom o uradnem obvestilu stalnega predstavništva Zvezne republike Nemčije pri Evropski uniji z dne 14. marca 2017 je ta država članica v skladu s členom 33(1) in (2) Direktive 2014/41 navedla:

„Glede na pravila o pristojnosti dežel, ki se uporabljajo v Nemčiji, so lahko odreditveni in izvršitveni organi po eni strani vsi pravosodni organi in torej med drugim Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof [(generalni državni tožilec pri zveznem sodišču, Nemčija)], tožilstva, splošna tožilstva in Zentrale Stelle in Ludwigsburg [(centralni preiskovalni urad deželnih ministrstev za pravosodje za nacionalsocialistična kazniva dejanja v Ludwigsburgu, Nemčija)] ter vsa sodišča, ki so pristojna za kazenske zadeve.

Po drugi strani so lahko odreditveni in izvršitveni organi upravni organi, ki so na podlagi nemškega prava pristojni za pregon in kaznovanje prekrškov.

V zvezi z zahtevami, ki jih nemški upravni organi naslovijo na drugo državo članico Unije, je v členu 2(c) [Direktive 2014/41] določeno, da jih mora načeloma potrditi tožilstvo pri deželnem sodišču, na območju katerega ima upravni organ sedež. Z odstopanjem od zgoraj navedenega lahko zvezne dežele pristojnost za to potrditev podelijo sodišču ali pa lahko z odstopanjem uredijo krajevno pristojnost tožilstva, ki je pristojno za potrditev [...].

Za zahteve nemških davčnih organov, ki na podlagi člena 386(2) Abgabenordnung [(nemški davčni zakonik v različici, objavljeni 1. oktobra 2002 (BGBl. 2002 I, str. 3866; BGBl. 2003 I, str. 61))] avtonomno vodijo kazenske preiskave, ni potrebna potrditev pravosodnega organa ali sodišča. V tem primeru davčni organi na podlagi povezanih določb člena 399(1) nemškega davčnega zakonika in člena 77(1) [Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (nemški zakon o mednarodni pravni pomoči v kazenskih zadevah), v različici, objavljeni 27. junija 1994 (BGBl. 1994 I, str. 1537)] prevzamejo pravice in obveznosti tožilstva in torej sami delujejo kot pravosodni organ v smislu člena 2(c) [Direktive 2014/41].“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 10 Urad za davčne kazenske zadeve v Düsseldorfu proti MS vodi preiskavo zaradi davčne goljufije. Ta je kot poslovodkinja družbe z omejeno odgovornostjo osumljena, da v obdobju od leta 2015 do februarja 2020 ni prijavila prometa, ustvarjenega z upravljanjem javne hiše, pri čemer ima taka opustitev davčne posledice v višini približno 1,6 milijona EUR.
- 11 Ta urad je za namene te preiskave izdal evropski preiskovalni nalog, ki ga je 23. julija 2020 posredoval Staatsanwaltschaft Graz (državno tožilstvo v Gradcu, Avstrija). Navedeni urad je s to odločbo od državnega tožilstva v Gradcu zahteval, naj od banke v Avstriji pridobi dokumente o dveh bančnih računih, odprtih na ime MS, za obdobje od 1. januarja 2015 do 28. februarja 2020.
- 12 V rubriki K navedenega naloga je bilo navedeno, da ga je izdal „pravosodni organ“. Zato pristojni urad ni izpolnil rubrike L tega naloga, v katerem morajo biti v primeru, da pravosodni organ ta nalog potrdi, navedeni podatki o tem organu.
- 13 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je banka v skladu s Strafprozessordnung (avstrijski zakonik o kazenskem postopku) dolžna predložiti izpiske bančnih računov in posredovati dokumente v zvezi s temi računi le na podlagi preiskovalnega ukrepa, ki ga mora odrediti državno tožilstvo na podlagi sodne odobritve.
- 14 Haft- und Rechtsschutzrichterin (sodnica za pridržanje in pravno varstvo) pri Landesgericht für Strafsachen Graz (deželno sodišče za kazenske zadeve v Gradcu, Avstrija) je s sklepom z dne 5. avgusta 2020 na predlog državnega tožilstva v Gradcu dovolila izvršitev evropskega preiskovalnega naloga iz točke 11 te sodbe. Državno tožilstvo v Gradcu je 7. avgusta 2020 odredilo izvršitev zahtevanega ukrepa.
- 15 MS je pri Oberlandesgericht Graz (višje deželno sodišče v Gradcu, Avstrija), ki je predložitveno sodišče, vložila pritožbo zoper sklep z dne 5. avgusta 2020. Oseba MS pred tem sodiščem trdi, da urad za davčne kazenske zadeve v Düsseldorfu ni niti „pravosodni organ“ v smislu člena 1(1) Direktive 2014/41 niti „odreditveni organ“ v smislu člena 2(c) te direktive. Ta urad naj torej ne bi bil pristojen za izdajo evropskega preiskovalnega naloga.
- 16 Predložitveno sodišče poudarja, da mora odločiti o zakonitosti izvršitve evropskega preiskovalnega naloga, ki ga je izdal urad za davčne kazenske zadeve v Düsseldorfu. Pojasnjuje, da tega naloga ni potrdil pravosodni organ, kot je določeno v členu 2(c)(ii) Direktive 2014/41, če je odreditveni organ drug organ kot sodnik, sodišče, preiskovalni sodnik ali javni tožilec, pristojen v zadevnem primeru. Treba bi bilo torej ugotoviti, ali je davčno upravo, ki je na podlagi nemškega prava v zvezi z določenimi kaznivimi dejanji pooblaščen za prevzem pravic in obveznosti državnega tožilstva, mogoče enačiti s „pravosodnim organom“ v smislu člena 1(1) te direktive in „javnim tožilcem“ v smislu člena 2(c)(i) navedene direktive.
- 17 Po mnenju tega sodišča naj bi argumenti, ki se navezujejo na besedilo in razlog za obstoj teh določb, kot jih je Sodišče razlagalo v sodbi z dne 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Ponarejeni nalogi za nakazilo) (C-584/19, EU:C:2020:1002), in generalni pravobranilec M. Campos Sánchez-Bordona v sklepnih predlogih v zadevi Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster (C-66/20, EU:C:2021:200), taki izenačitvi nasprotovali.

- 18 V tem okviru poudarja, da se institucionalni položaj davčne uprave, ki ni navedena na seznamu pravosodnih organov iz člena 2(c)(i) Direktive 2014/41 kot odreditveni organ, jasno razlikuje od institucionalnega položaja državnega tožilstva, ki je navedeno na tem seznamu.
- 19 Tako naj bi bila davčna uprava, drugače kot državno tožilstvo, upravno telo, ki je del izvršilne oblasti, ter naj bi bila pristojna na davčnem področju in vključena v hierarhično strukturo nemškega ministrstva za finance, ne da bi uživala kakršno koli avtonomijo, neodvisnost in svobodo delovanja. Imela naj bi pooblastilo, da avtonomno vodi kazensko preiskavo samo v zvezi z določenimi kaznivimi dejanji, in to samo toliko časa, dokler take zadeve ne odstopi državnemu tožilstvu oziroma dokler to ne prevzame zadeve, kar je mogoče kadar koli in brez posebnega razloga. Ko državno tožilstvo vodi preiskavo, naj bi imela davčna uprava le enake pravice in obveznosti, kot so podeljene policijskim službam. Ko davčna uprava avtonomno vodi preiskavo, naj bi le „prevzela“ pravice in obveznosti, ki so dodeljene državnemu tožilstvu v kazenski preiskavi, ne da bi jih imela sama.
- 20 Za institucionalni položaj državnega tožilstva pa naj bi bilo, nasprotno, značilno, da deluje pred sodišči kot porok zakonitosti, da dejansko sodeluje pri izvajanju sodne oblasti in da služi splošnemu interesu spoštovanja zakona.
- 21 Vendar predložitveno sodišče priznava, da je mogoče tudi šteti, da je davčna uprava s tem, da prevzame pravice in obveznosti državnega tožilstva, izenačena s „pravosodnim organom“ in „odreditvenim organom“ v smislu člena 1(1) oziroma člena 2(c)(i) Direktive 2014/41.
- 22 Iz sodbe z dne 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Ponarejeni nalogi za nakazilo) (C-584/19, EU:C:2020:1002, točke 51 in od 56 do 73), naj bi namreč izhajalo, da je edini pogoj za to, da se subjekt iz člena 2(c)(i) Direktive 2014/41 opredeli kot „odreditveni organ“, njegova pristojnost v obravnavani zadevi in izdaja evropskega preiskovalnega naloga, ob spoštovanju jamstev, določenih s to direktivo.
- 23 V teh okoliščinah je Oberlandesgericht Graz (višje deželno sodišče v Gradcu, Avstrija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 1(1), [prvi pododstavek], in člen 2(c)(i) [Direktive 2014/41] razlagati tako, da se za „pravosodni organ“ in „odreditveni organ“ v smislu teh določb šteje tudi nemški Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung (finančni urad za davčne kazenske zadeve in davčne preiskave), ki je v zvezi z določenimi kaznivimi dejanji na podlagi nacionalnih določb pristojen za prevzem pravic in obveznosti državnega tožilstva?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 24 Predložitveno sodišče želi z edinim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 1(1), prvi pododstavek, in člen 2(c)(i) Direktive 2014/41 razlagati tako, da je mogoče davčno upravo države članice, ki – čeprav spada pod izvršilno oblast te države – v skladu z nacionalnim pravom namesto državnega tožilstva avtonomno vodi davčne kazenske preiskave ter ki prevzame pravice in obveznosti, ki so dodeljene državnemu tožilstvu, opredeliti kot „pravosodni organ“ in „odreditveni organ“ v smislu ene oziroma druge od teh določb.

- 25 Za razlago teh določb je treba upoštevati ne le njihovo besedilo, ampak tudi kontekst in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del so (glej v tem smislu sodbo z dne 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Ponarejeni nalogi za nakazilo), C-584/19, EU:C:2020:1002, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 26 Na prvem mestu, v zvezi z jezikovno razlago je treba opozoriti, da člen 1(1), prvi pododstavek, Direktive 2014/41 evropski preiskovalni nalog opredeljuje kot sodno odločbo, ki jo izda ali potrdi pravosodni organ države članice zaradi izvedbe enega ali več posebnih preiskovalnih ukrepov v drugi državi članici za pridobitev dokazov v skladu s to direktivo.
- 27 Pojem „pravosodni organ“, uporabljen v tej določbi, v njej ni opredeljen. Navedeno določbo je torej treba razlagati v povezavi z drugimi določbami Direktive 2014/41 in zlasti z njenim členom 2(c).
- 28 V tej zadnjenavedeni določbi je opredeljeno, kaj je treba za namene navedene direktive razumeti kot „odreditveni organ“. Tako je v skladu s členom 2(c)(i) navedene direktive odreditveni organ „sodnik, sodišče, preiskovalni sodnik ali javni tožilec, pristojen v zadevnem primeru“. V skladu s členom 2(c)(ii) te direktive je odreditveni organ tudi „kateri koli drug pristojni organ, ki ga določi država izdajateljica in deluje v posameznem primeru kot preiskovalni organ v kazenskem postopku, s pristojnostjo odreditve zbiranja dokazov v skladu z nacionalnim pravom“. Poleg tega je iz zadnjenavedene določbe razvidno, da mora evropski preiskovalni nalog, če ga izda tak „drug organ“, preden je posredovan izvršitvenemu organu, potrditi pravosodni organ, in sicer sodnik, sodišče, preiskovalni sodnik ali javni tožilec v državi izdajateljici.
- 29 Iz jasnega besedila člena 2(c) Direktive 2014/41 tako izhaja, da ta določba razlikuje med dvema kategorijama odreditvenih organov, ki sta navedeni v njenih točkah (i) oziroma (ii).
- 30 Tako so v členu 2(c)(i) te direktive kot „odreditveni organi“ izrecno določeni sodniki, sodišča, preiskovalni sodniki ali javni tožilci, pod edinim pogojem, da so pristojni v zadevnem primeru (glej v tem smislu sodbo z dne 8. decembra 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Ponarejeni nalogi za nakazilo), C-584/19, EU:C:2020:1002, točki 50 in 51).
- 31 Ti štirje organi imajo vsi značilnost, da lahko sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti (glej po analogiji sodbo z dne 27. maja 2019, OG in PI (Državni tožilstvi v Lübecku in Zwickau), C-508/18 in C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, točka 60). Poleg tega so v skladu s to presojo, kot je razvidno iz člena 2(c)(ii) Direktive 2014/41, opredeljeni kot „pravosodni organi“ v smislu te direktive.
- 32 Poleg tega so v tej določbi, kot je razvidno iz samega besedila člena 2(c)(i) Direktive 2014/41, zlasti iz uporabe prirednega veznika „ali“, ti štirje organi taksativno naštet.
- 33 To razlago potrjuje člen 2(c)(ii) te direktive, ki določa, da druga kategorija organov spada pod pojem „odreditveni organ“. Ta kategorija zajema vse „druge“ organe od tistih iz člena 2(c)(i) navedene direktive, pod pogojem, da je tak organ pristojen delovati kot preiskovalni organ v okviru kazenskih postopkov (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 2021, Spetsializirana prokuratura (Podatki o prometu in lokaciji), C-724/19, EU:C:2021:1020, točka 29). Preden je evropski preiskovalni nalog, ki ga izda tak organ, posredovan izvršitvenemu organu, ga mora potrditi „pravosodni organ“ iz člena 2(c)(i) iste direktive.

- 34 Zato je iz sklicevanja na „kateri koli drug organ“ v členu 2(c)(ii) Direktive 2014/41 jasno razvidno, da je treba vsak organ, ki ni sodnik, sodišče, preiskovalni sodnik ali javni tožilec iz člena 2(c)(i) te direktive, obravnavati glede na člen 2(c)(ii) navedene direktive. Nepravosodni organ, kot je upravni organ, lahko zato spada pod pojem „odreditveni organ“ v smislu člena 2(c)(ii) Direktive 2014/41 pod pogoji, navedenimi v točki 33 te sodbe.
- 35 Iz tega sledi, da člen 2(c) te direktive v točkah (i) in (ii) izraža razlikovanje, ki je neločljivo povezano z načelom delitve oblasti, ki je značilno za delovanje pravne države, med sodno in izvršilno oblastjo. Pravosodni organi se namreč tradicionalno razumejo kot organi, ki sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti, v nasprotju z – med drugim – upravnimi organi, ki so del izvršilne oblasti (glej v tem smislu sodbo z dne 10. novembra 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, točka 35).
- 36 Iz zgoraj navedenega izhaja, da člen 2(c) Direktive 2014/41 glede na svoje besedilo razlikuje med dvema kategorijama odreditvenih organov, ki se medsebojno izključujeta. Položaj katerega koli organa, ki ni izrecno naveden na seznamu iz točke (i) te določbe, je treba obravnavati na podlagi točke (ii) te določbe.
- 37 Davčni organi držav članic pa niso med organi, ki so tako taksativno naštetih v točki (i) navedene določbe. Zato jih je treba šteti za odreditvene organe v smislu člena 2(c)(ii) te direktive, če so izpolnjeni pogoji iz te določbe.
- 38 Na drugem mestu, kontekst, v katerega se umešča člen 2(c) Direktive 2014/41, in cilj te direktive prav tako potrjujeta jezikovno razlago te določbe, navedeno v točki 36 te sodbe.
- 39 V zvezi s kontekstualno razlago je treba namreč, prvič, ugotoviti, da člen 4 Direktive 2014/41, ki določa vrste postopkov, za katere se lahko izda evropski preiskovalni nalog, v zvezi s tem opredeljuje tako postopke, ki jih sprožijo „pravosodni organ“, kot tudi postopke, ki jih sprožijo „upravni organi“. Ta člen tako potrjuje upoštevnost razlikovanja med tema vrstama organov v pravnem okviru, vzpostavljenem s to direktivo, natančneje z njenim členom 2(c).
- 40 Drugič, iz besedila vseh določb člena 1(1), prvi pododstavek, in člena 2(c) Direktive 2014/41 je razvidno, da izdaja evropskega preiskovalnega naloga, ki je sodna odločba, vsekakor zahteva posredovanje pravosodnega organa. Tak nalog mora namreč bodisi izdati tak organ sam bodisi ga ta potrdi, kadar ga je izdal „drug organ“ v smislu člena 2(c)(ii) te direktive.
- 41 Tako kot besedilo teh določb tudi njihov kontekst vodi k jasnemu razlikovanju pravosodnih organov od drugih organov, ki lahko izdajo evropski preiskovalni nalog.
- 42 V zvezi s ciljem Direktive 2014/41 je treba opozoriti, da je namen te direktive, kot je razvidno iz njenih uvodnih izjav od 5 do 8, nadomestiti razdrobljen in zapleten okvir, ki je obstajal do sprejetja navedene direktive na področju pridobivanja dokazov v kazenskih zadevah s čezmejno razsežnostjo, ter z uvedbo poenostavljenega in učinkovitejšega sistema, ki temelji na enotnem instrumentu, imenovanem „evropski preiskovalni nalog“, olajšati in pospešiti pravosodno sodelovanje, da se tako prispeva k uresničitvi cilja Unije, da ta postane območje svobode, varnosti in pravice, tako da se opira na visoko raven zaupanja, ki mora obstajati med državami članicami (sodba z dne 16. decembra 2021, Spetsializirana prokuratura (Podatki o prometu in lokaciji), C-724/19, EU:C:2021:1020, točka 36 in navedena sodna praksa).

- 43 V zvezi s tem cilj poenostavljenega in učinkovitega sodelovanja med državami članicami zahteva preprosto in nedvoumno opredelitev organa, ki je izdal evropski preiskovalni nalog, zato da se ugotovi, ali mora biti ta nalog predmet potrditve s strani pravosodnega organa na podlagi člena 2(c)(ii) Direktive 2014/41. Razlaga, podana v točki 36 te sodbe, v skladu s katero se dve kategoriji odreditvenih organov v smislu člena 2(c) te direktive medsebojno izključujeta, omogoča doseganje tega cilja, ker omogoča, da se nedvoumno ugotovi, ali odreditveni organ spada pod točko (i) ali točko (ii) te določbe.
- 44 Iz navedenega izhaja, da tako besedilo člena 2(c) Direktive 2014/41 kot kontekst, v katerega se umešča ta določba, in cilj te direktive nasprotujejo funkcionalni razlagi, ki jo navajata avstrijska in nemška vlada, v skladu s katero je treba, kadar davčna uprava na podlagi nacionalnega prava prevzame pravice in obveznosti, dodeljene državnemu tožilcu, to upravo izenačiti z državnim tožilstvom in jo je zato treba šteti za „odreditveni organ“ v smislu člena 2(c)(i) navedene direktive.
- 45 Ta razlaga bi namreč povzročila, da bi davčna uprava glede na pravni okvir, v katerem izvršuje svoje pristojnosti, spadala med odreditvene organe bodisi iz člena 2(c)(i) Direktive 2014/41 bodisi iz njenega člena 2(c)(ii). Poleg tega bi se z navedeno razlago zbrisala razlika, ki jo ta direktiva jasno določa, med pravosodnimi organi in upravnimi organi. Prav tako bi ta razlaga povzročila, da lahko, kadar davčna uprava spada pod prvo izmed teh določb, taka uprava, ki spada pod izvršilno oblast, izda evropski preiskovalni nalog brez vsakršnega posredovanja pravosodnega organa. S sprejetjem takega pristopa bi se tako povzročila pravna negotovost in bi se lahko zapletel sistem izvrševanja evropskega preiskovalnega naloga ter s tem ogrozila uvedba poenostavljenega in učinkovitega sistema sodelovanja med državami članicami v kazenskih zadevah.
- 46 Glede na vse zgoraj navedene razloge je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1(1), prvi pododstavek, in člen 2(c)(i) Direktive 2014/41 razlagati tako, da:
- davčne uprave države članice, ki – čeprav spada pod izvršilno oblast te države – v skladu z nacionalnim pravom namesto državnega tožilstva avtonomno vodi davčne kazenske preiskave ter ki prevzame pravice in obveznosti, ki so dodeljene državnemu tožilstvu, ni mogoče opredeliti kot „pravosodni organ“ in „odreditveni organ“ v smislu ene oziroma druge od teh določb;
 - taka uprava pa lahko spada pod pojem „odreditveni organ“ v smislu člena 2(c)(ii) navedene direktive, če so izpolnjeni pogoji iz te določbe.

Stroški

- 47 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Člen 1(1), prvi pododstavek, in člen 2(c)(i) Direktive 2014/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah

je treba razlagati tako, da

- **davčne uprave države članice, ki – čeprav spada pod izvršilno oblast te države – v skladu z nacionalnim pravom namesto državnega tožilstva avtonomno vodi davčne kazenske preiskave ter ki prevzame pravice in obveznosti, ki so dodeljene državnemu tožilstvu, ni mogoče opredeliti kot „pravosodni organ“ in „odreditveni organ“ v smislu ene oziroma druge od teh določb;**
- **taka uprava pa lahko spada pod pojem „odreditveni organ“ v smislu člena 2(c)(ii) te direktive, če so izpolnjeni pogoji iz te določbe.**

Podpisi